

Uchwała Nr 882.38.2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 6 lutego 2024r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Sawin

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) -Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały nr LIV/338/24 Rady Gminy Sawin z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie Gminy Sawin wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z powodu naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r., poz. 840 z późn. zm.) oraz art. 220 §1 pkt 1 i 2 lit.b ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie po zbadaniu doręczonej dnia 17 stycznia 2024 r. uchwały Rady Gminy Sawin, o której mowa w sentencji, stwierdziło na posiedzeniu Kolegium w dniu 23 stycznia 2024 r., że zawiera ona postanowienia naruszające prawo w sposób istotny.

W § 1 badanej uchwały, Rada Gminy Sawin wskazała, że uchwała określa zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie Gminy Sawin wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, przyjętego uchwałą Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r.

W § 2 ust. 3 wskazano, że dotacja:

- 1) może być udzielona w wysokości do 98% wartości całkowitych nakładów koniecznych na prace lub roboty, o których mowa w ust. 1 i 2, a także
- 2) może być udzielona w przypadku zapewnienia przez Wnioskodawcę udziału własnego w wysokości minimum 2% wartości nakładów koniecznych.

Jednocześnie w § 4 ust. 9 Rada Gminy ustaliła, że w ramach środków własnych wnioskodawca pokrywa koszty inspektora nadzoru inwestorskiego oraz ewentualnego nadzoru autorskiego, koszty te nie mogą zostać sfinansowane z dotacji.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Przepis ten stanowi podstawę do podjęcia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji na prace, o których mowa w ustawie, w tym także dofinansowanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Zasady określone przez Radę Gminy Sawin w cytowanym § 2 ust. 3 i § 4 ust. 9 badanej uchwały są sprzeczne z uchwałą Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, do której wprost odsyła § 8 uchwały Rady Gminy. Z uchwały Rady wynika bowiem, że dotacja może być udzielona w wysokości do 98% nakładów koniecznych, o których mowa w art. 77, ustawy w przypadku zapewnienia przez wnioskodawcę (w tym przypadku przez podmiot ubiegający się o dotację) udziału własnego w wysokości minimum 2% wartości nakładów koniecznych. Tym samym obowiązek posiadania wkładu własnego wymaganego w Rządowym Programie Odbudowy Zabytków został scedowany na beneficjenta dotacji, natomiast z § 4 uchwały Nr 232/2022 Rady Ministrów z 23 listopada 2022 r. wynika, że udział własny w inwestycji (w tym i dotacji) zapewnia zawsze wnioskodawca, czyli jednostka samorządu terytorialnego.

Kolegium wskazuje również na nieuprawnione nałożenie na beneficjenta dotacji, obowiązku przedłożenia wraz z wnioskiem o udzielenie dotacji obligatoryjnych załączników w postaci:

- kopii (potwierdzonej za zgodność z oryginałem) karty potwierdzającej wpis do ewidencji zabytków lub zaświadczenie - w przypadku zabytków wpisanych do ewidencji zabytków,
- wydruku z elektronicznej bazy ksiąg wieczystych (w celu potwierdzenia posiadania przez wnioskodawcę tytułu prawnego do nieruchomości).

W ocenie Kolegium wskazane postanowienia uchwały naruszają art. 220 § 1 pkt 1 i 2 lit.b ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, zgodnie z którym organ administracji publicznej nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli znane są one organowi z urzędu albo jeżeli możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których organ ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Zdaniem Kolegium informacje, które mają być potwierdzone wymienionymi powyżej dokumentami znane są Gminie z urzędu (ewidencja zabytków gminnych prowadzona jest przez wójta gminy, stosownie do art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) oraz możliwe są do ustalenia na podstawie rejestrów publicznych (Elektroniczna Ewidencja Ksiąg Wieczystych).

Rada Gminy Sawin we wskazanym we wszczęciu postępowania nadzorczego terminie rozpatrywania sprawy, nie podjęła działań zmierzających do usunięcia wskazanego naruszenia prawa.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Na tę uchwałę przysługuje Rada Gminy Sawin prawo wniesienia – za pośrednictwem Kolegium RIO w Lublinie - skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od daty doręczenia tej uchwały.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Lublinie

Jacek Grządka

Otrzymują:

1. Rada Gminy Sawin
2. Wójt Gminy Sawin